

Til samtlige kommunalbestyrelser og regioner

**Kopi til:
Socialtilsynene**

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
post@sm.dk
www.sm.dk

Sagsnr.
2023 - 6865

Doknr.
680009

Dato
15-11-2023

Til samtlige kommunalbestyrelser og regioner

Social-, Bolig- og Ældreministeriet er i forbindelse med konkrete henvendelser om § 104 i lov om social service (serviceloven) blevet opmærksom på, at der er behov for at tydeliggøre, hvilke regler der gælder for aktivitets- og samværstilbud efter servicelovens § 104 og generelle aktiverende tilbud efter servicelovens § 79.

Aktivitets- og samværstilbud efter servicelovens § 104

Aktivitets- og samværstilbud efter servicelovens § 104 er målrettet personer med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer til opretholdelse eller forbedring af personlige færdigheder eller af livsvilkårene.

På baggrund af de konkrete henvendelser, som ministeriet har modtaget, og set i lyset af ministeriets tidligere vejledning herom, finder ministeriet det væsentligt at understrege, at aktivitets- og samværstilbud i henhold til servicelovens § 104 altid forudsætter forudgående visitation, jf. § 3, stk. 1, i serviceloven.

Det fremgår af servicelovens § 3, stk. 1, at det er kommunalbestyrelsen, der træffer afgørelse om tilbud efter serviceloven. Dette princip er fraveget i få tilfælde, hvor det udtrykkeligt fremgår af loven, at borgeren selv kan henvende sig til tilbuddet (selvmøderprincippet). Det drejer sig bl.a. om kvindekrisecentre og herberger og forsorgshjem mv. efter servicelovens §§ 109 og 110. Det fremgår endvidere af § 3, stk. 2, at når kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om tilbud efter bl.a. § 104, skal afgørelsen indeholde oplysninger om beslutninger om den konkrete indsats, som iværksættes, og formålet hermed.

Det er således ikke muligt at møde op på et aktivitets- og samværstilbud oprettet i henhold til servicelovens § 104 efter selvmøderprincippet.

Det gælder efter bekendtgørelse nr. 219 af 10. februar 2022 om finansiering af visse ydelser og tilbud efter lov om social service samt betaling for unges ophold i Kriminalforsorgens institutioner (finansieringsbekendtgørelsen), at der skal beregnes takster for tilbud efter § 104 i serviceloven. Taksten skal opgives på Tilbudsportalen, jf. bekendtgørelse nr. 61 af 19. januar 2023 om Tilbudsportalen.

Generelle aktiverende tilbud efter servicelovens § 79

Kommunale tilbud med et aktiverende og forebyggende sigte, hvor der gives mulighed for fremmøde efter selvmøderprincippet, dvs. uden visitation, kan derimod oprettes i henhold til servicelovens § 79. Det er kommunalbestyrelsen, der ud fra lokale forhold beslutter om og i hvilket omfang, den vil udnytte muligheden for at tilbyde sådanne ikke-visiterede tilbud. Det er også kommunalbestyrelsen, der fastsætter retningslinjer for, hvilken målgruppe der kan benytte tilbuddene.

Kommunalbestyrelsen bestemmer desuden hvor og hvordan, tilbuddene konkret skal tilrettelægges og udformes, herunder om tilbuddene skal iværksættes ved kommunens egen foranstaltning eller overlades til foreninger og organisationer eller til brugerne selv. Kommunalbestyrelsen kan vælge at yde økonomisk støtte til tilbuddene, at stille et beløb til rådighed, som brugerne selv forvalter, eller stille lokaler til rådighed.

Natcaféer med fremmøde efter selvmøderprincippet vil kunne iværksættes og ydes tilskud til med hjemmel i servicelovens § 79. Det samme er gældende for væresteder målrettet voksne med nedsat psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer, der er etableret som dagtilbud, hvor borgeren ikke visiteres.

Det bemærkes, at der intet er til hinder for, at kommunen kan beslutte, at samme lokalitet kan anvendes til et aktivitets- og samværstilbud efter servicelovens § 104 i dagtimerne og en natcafé efter servicelovens § 79 i aften- og nattetimerne, ligesom samme lokalitet i dagtimerne kan være både et § 104-tilbud for visiterede borgere og et § 79-tilbud for ikke-visiterede borgere.

Tilbud efter § 79 i serviceloven er ikke omfattet af reglerne om takstberegning i finansieringsbekendtgørelsen.

Med venlig hilsen

Marie-Louise Linneballe Hansen

Kst. Kontorchef i Kontor for Udsatte Voksne